MUZEUL JUDEȚEAN ARGEȘ
ARGESSIS, *STUDII ȘI COMUNICĂRI*, seria ISTORIE, **TOM X**, 2001

DATE INEDITE DESPRE CONSTRUCȚIA REȘEDINȚEI FAMILIEI BRĂTIANU DE LA FLORICA

REMUS PETRE CÎRSTEA

Reședința și gospodăria familiei Brătianu, zidite în localitatea care este cunoscută de istorici sub numele de Florica sunt monumente istorice puțin cunoscute ale culturii și civilizației românești. În lista de propuneri referitoare la obiective cu caracter de patrimoniu cultural național din județul Argeș se menționează, citățm: „Conacul Brătianu, Ansamblul Conacului Brătianu (...)", aflat în proprietatea „stat/ICHV", cod de referință „03 B 0414". Codul de referință „03 B 0416" corespunde vilei „Florica"[1].

Oricât de importante a fost deciziile luate de locatarii cunoscuți, proprietari ori oaspeți doriți sau nedoriți, nu se știe mai nimic despre șantierul acestei case. Pe vremuri, arhiva casei de la Florica a fost bogată și inginerește aranjată în podul casei, către răsărit. Tot dinspre răsărit au venit vremuri în care totuși s-a găsit cineva care să nu arunce sau să nu ardă un plic simplu, alb, format A 4 pe care se scrie: „Casa de la Florica". În acest plic se află schițe ale lambrisajului din casă, montat la parter, planuri de situație pentru parterul și etajul clădirii fermei și două pagini în care este descrisă situație lucrărilor de construcție a casei de la Florica în anul 1902. Informațiile inedite conținute în cele două documentele prezintă singurele date despre calendarul și cheltuielile, comanditarii, lucrătorii și materialele construcției reședință, ridicată la poalele dealului Florica pe panta care coboară lin care dealul Lescioare[2]. Acum se poate spune că vila „Florica" a fost începută în luna iulie a anului 1902.

Anul viitor această construcție va împlini un secol. Urmările ultimilor cincizeci de ani de părăginire cu știință și cu neștiință a acestei reședințe legate de neamul românesc pot umbri, dar nu pot distruge amprenta pe care această construcție o lasă în viața politică, socială și economică românească.

Aduc rândurile viitoare în sprijinul tuturor celor care vor dori să cinstească pragul de la Florica cu cercetări care să releve importanța acestei piese materiale din procesul dezvoltării societății românești contemporane.

În ziua de 8 decembrie a anului 1902, arhitectul Eugene Duperreux, în documentul olograf intitulat „Situațiunea Clădirii de la Florica la 8/22 Decembrie 1902", considera că trebuiau să se mai execute și să se achite, „până la complecta

[1] Inspectoratul de Cultură al județului Argeș, *Monumente Istorice din județul Argeș, Destin și Viitor*, Pitești, 2000, p. 70.
[2] Centrul de Cultură „Brătianu", Biblioteca, nr. inv. 4.110 și 4.111.

http://cimec.ro

terminare a construcţiunii" următoarele lucrări: vopsitul şi cernitul pardoselilor, zugrăvitul pereţilor şi plafoanelor, instalaţiunea de apă şi sobăria. În ziua de 8 decembrie arhitectul Duperreux estima că valoarea totală a construcţiei vilei Florica este de 21.078,25 lei.

Având în vedere faptul că documentul redactat şi semnat de arhitectul Duperreux prezintă situaţii asupra sumelor primite de la comanditari, asupra sumelor cheltuite, asupra costurilor cu manopera şi asupra costurilor şi chiar a volumelor de materiale de construcţii folosite în perioada cuprinsă între 11 iulie şi 30 noiembrie a anului 1902, îmi permit să lansez ipoteza că acest arhitect era dirigintele de şantier al casei de la Florica. Se ştie că arhitectul care a proiectat vila Florica a fost renumitul arhitect Petre Antonescu, că stilul casei şi al ansamblului este stilul neoromânesc. Vila „Florica", miezul acestei rezervaţii unice de arhitectură modernă românească a costat până la 8 decembrie 1902 suma de 16.467 lei. Din această sumă, 16.017 lei au fost plătiţi de Vintilă Brătianu şi 450 de lei de către Ionel I.C. Brătianu. Materialele au costat 4.905,95 lei, iar transportul şi manopera au atins o sumă aproape dublă, 10.895,55 lei. Reşedinţa familiei Brătianu de la Florica înseamnă şi 17.800 de cărămizi, peste opt tone de var şi aproape 46 m^3. de lemnărie de brad şi de stejar. În documentele păstrat în biblioteca Centrului de Cultură „Brătianu" se pot afla şi numele unor meşteri care au lucrat la Florica: tâmplarul Johann Bernard, dulgherii Pisto şi Jigo şi meşterii Teisid şi Leopolder şi cărăuşul Ghionea. Ca să vedeţi odiseea acestei faimoase construcţii, cât timp a fost cunoscută contemporanilor, vom începe de abia de acum cu aceste petece de hârtie scrise în casa cea nouă de la Florica în urmă cu un secol. Pentru perioada în care identitatea ei a fost martelată din memoria colectivă, ar urma, cronologic, din câte ştiu eu, doar un document emis de Comisiunea pentru definitivarea Reformei agrare în judeţul Muscel în care se consemnează, în ziua de 24 martie, citâm: „În ultimul timp în judeţul nostru au mai fost expropriate proprietăţile următoare: // 1).Brătianu -Comuna Florica.// clădire care număra 106 încăperi ca: camere, antreu, bucătării, /beciuri, magazii etc. -în care se afla mobila şi care un exemplar /vi-l trimit ulterior"[3].

Din punct de vedere social şi economic, în plan local, clădirile ridicate de către familia Brătianu reprezintă chiar actul de naştere a localităţii Ştefăneşti-Nou, fostă Florica. Despre rezonanţa acestei clădiri în plan naţional cred că trebuie să se scrie o carte. Chiar dacă o asemenea concentrare de clădiri de stil neoromânesc este unică, atât prin număr, cât şi prin funcţiunile îndeplinite, nici măcar valoarea subiectivă, aceea de document al istoriei moderne a civilizaţiei româneşti, nu a impus tuturor instituţiilor care le administrează să menţioneze oficial calitatea spaţiilor în care îşi continuă activităţile specifice momentului în care sunt organizate şi să le folosească cum se cuvine.

[3] Arhivele Naţionale ale României, Direcţia judeţeană Argeş, , Fond M.A.D. (Ministerul Agriculturii şi Domeniilor n.n.) Dosar nr. 19/ 1949, fila 33.

http://cimec.ro